

De heks en de inquisiteur

DE HEKS EN DE INQUISITEUR

een griezel-thriller

De heks en de inquisiteur

Sam Stokers, een mislukte schrijver van griezelverhalen, ontvangt van 'een vurige fan van zijn werk' het dagboek van een zestiende eeuwse heksenjager. Die heeft destijds zijn eigen vrouw ontmaskerd als zijnde een heks en haar op de brandstapel gezet. Wanneer Sam een portret van deze vrouw onder ogen krijgt, die als twee druppels water op zijn eigen echtgenote lijkt, staat het voor hem vast. Hij heeft al zijn tegenslagen en mislukkingen te danken aan zijn vrouw, die een heks is... "Heksenhamer" is een bloedstollende psychologische thriller, waarin de wurgende spanning langzaam maar zeker ten top gedreven wordt!

ROLVERDELING:

Sam Stokers: schrijver van middelbare leeftijd.

Karen: zijn vlotte en modieuze jonge vrouw.

Tania: haar jongere zus.

De commissaris/de dokter/de patiënt: al oudere man.

Linda/de dokteres: een jonge vrouw.

DECOR:

Een ruimte, afgezet met wit doorzichtig plastic. Door middel van zetstukken, opgebracht door de dokter en de dokteres, worden achtereenvolgens een zitkamer, een politiebureau en een weekendhuisje gesuggereerd. In de witte wanden is een ruimte uitgespaard, waarlangs de acteurs op- en afgaan. Op de witte wanden kan een schimmenspel geprojecteerd worden.

PROLOOG

Voor het doek.

In het licht van een spot verschijnt de dokter. Hij heeft een spiekbriefje in de hand en houdt een korte toespraak tot het publiek.

DOKTER: Dames en heren... Zoals u wellicht weet, staat dit centrum vooral bekend om zijn experimentele behandeling van psychische aandoeningen als schizofrenie, mythomanie en paranoia. Door middel van de techniek van het psychodrama, tracht men patiënten inzicht te verschaffen in de omstandigheden die hebben geleid tot hun psychisch trauma, om op deze wijze tot een therapeutisch proces te komen. Onder toezicht van speciaal hiertoe opgeleid personeel en met de hulp van geselecteerde acteurs en actrices, spelen zij als het ware "de rol van hun leven". Zij h er-beleven het trauma keer op keer en worden door die ervaring in staat gesteld er op een gezonde wijze mee om te gaan en zélf tot een evenwichtige analyse te komen van hun situatie. Tijdens het spelproces worden hen immers ook alternatieven aangereikt en zien zij hun woorden en daden beoordeeld door de andere, leren zij afstand te nemen en opnieuw te functioneren in de maatschappij. Vanavond, dames en heren, zult u getuige zijn van een dergelijke proeve van experimentele psychotherapie, van een psychodrama... Mag ik u voorstellen... "Heksenhamer!"

Hij verdwijnt in de coulissen. Spot uit.

Het doek gaat open.

EERSTE BEDRIJF

EERSTE TAFEREEL

Licht fade in. Op muzikale soundtrack brengen de dokter en de dokteres door de opening in de witte wanden achtereenvolgens een tafel, twee stoelen en een fauteuil op. Sam staat een brief te lezen. Hij merkt hen niet op. Muziek fade out.

SAM: Geachte Heer... Met veel genoegen heb ik uw jongste roman, "Heksenflora", gelezen. Vandaar dat ik u nu ook deze brief schrijf. Kort geleden kon ik namelijk door een toeval de hand leggen op een zestiende eeuws dagboek van een inquisiteur uit de Nederlanden. Daarin heeft deze man het uitvoerig over zijn ervaringen met heksen. Gezien uw interesse voor het onderwerp, zou het mij een eer zijn indien ik u een kopie van deze geschriften mocht voorleggen. Om persoonlijke redenen hou ik er evenwel aan anoniem te blijven. Met de meeste hoogachting... Een fan van uw werk.

Sam blijft naar de brief staren. Karen komt op, blijft staan, bekijkt hem kritisch.

KAREN: Sam?
(als hij niet reageert, komt zij dichterbij; legt haar hand op zijn schouder; met meer aandrang:)
Sam?

SAM: Ja?

KAREN: Voel je je niet lekker?

Pas nu lijkt Sam zich bewust te worden van de hand op zijn schouder. Hij glipt weg, alsof ze hem pijn doet.

SAM: Wat is er?

KAREN: Ik vroeg of je je niet lekker voelt.

SAM: Toch... Het is alleen maar...
(vermant zich, geeft haar de brief)
Lees even, wil je.

Karen neemt de brief van hem aan en begint te lezen. Ze maakt zich al gauw vrolijk.

KAREN: *(leest:)*
Met de meeste hoogachting...
(leest, lacht:)
Een fan van uw werk?
(naar Sam:)
Dat is ook lang geleden!

SAM: Hoezo?

KAREN: Dat je nog zo'n brief gekregen hebt! Van een échte fan!

SAM: Waarom probeer je me altijd zo te vernederen, Karen?

KAREN: Ik probeer je niet te vernederen.
(vouwt de brief zorgvuldig dicht)
Ik stel alleen maar vast.

SAM: Je stelt alleen maar vast dat ik een schrijvertje van niks ben.

KAREN: Dat het lang geleden is dat jij nog een brief van een lezer gekregen hebt, Sam! Meer niet!

SAM: Een griezelschrijvertje dan nog. Geef het toch toe!

KAREN: Maak je niet zo druk.

SAM: *(grist haar de brief uit de handen)*
Het is de waarheid en ik maak me niet druk!

Karen gaat zitten in de fauteuil, kruist de benen, observeert hem. Sam begint de brief opnieuw te lezen, kijkt dan op, naar haar.

SAM: Vind je 't... vind je 't geen vreemde brief?

KAREN: *(na een pauze)*
Vreemd? Nee. Waarom?

SAM: Het dagboek van een inquisiteur uit de Nederlanden... En dat wil hij me zomaar geven... En om persoonlijke redenen wil hij anoniem blijven...

KAREN: Hij zal ze wel niet alle vijf op een rijtje hebben... Jouw soort

boeken trekt nu eenmaal griezelige ventjes aan, Sam... Gekke ventjes...

SAM: Begin je nu wéér!?

KAREN: Maar waarschijnlijk komt er niet eens meer een vervolg op die brief. Gewoon een vies oud mannetje dat zich een beetje interessant wil maken, dat is alles.

SAM: *(kijkt haar lange tijd twijfelend aan)*
Nee... Nee, dat denk ik niet...

KAREN: Waar werd hij gepost?

SAM: Hier. In Brugge.

KAREN: 't Zal wel een flauwe grappenmaker zijn. Het dagboek van een inquisiteur uit de Nederlanden, stel je voor!

(staat op)
Ik ga voor eten zorgen.
(gaat af)

SAM: *(strijkt krampachtig over zijn voorhoofd, sluit de ogen)*
Breng je me een aspirientje?

KAREN: *(blijft staan)*
Hoofdpijn?

SAM: Ja.

KAREN: Je moet dringend eens naar de dokter.

SAM: Het is migraine. Daar kunnen dokters weinig aan doen.

KAREN: *(bezorgd tot bij hem, neemt hem in haar armen)*
Je hebt ook weer slecht geslapen vannacht, hé?

SAM: *(weert haar af)*
Ach...

KAREN: Waar zit je altijd zo over te tobben, Sam?

SAM: Ik kan niet werken, da's al... Ik kan me niet meer concentreren... Soms

denk ik dat "Heksenflora" wel m'n laatste boek zal zijn... Alsof ik al mijn inspiratie, al mijn energie in dat ene boek heb gestoken... Nu blijft er niks meer over... Ik ben opgedroogd...

KAREN: *(neemt hem opnieuw in haar armen)*
Trek het je niet zo aan. Ik verdien toch genoeg voor ons beiden?

SAM: *(duwt haar bruuut van zich af)*
Maar dat is het nou net, stomme trut!

KAREN: *(geschrokken)*
Rustig aan, Sam... Je hoeft me niet zo af te bekken.

SAM: *(vermoeid)*
Breng me nu een aspirientje... ja?

Karen gaat af. Sam kijkt haar na, begint dan de brief opnieuw te lezen.

SAM: *(mompelend)*
Wat ik nodig heb... is een nieuw boek... dat inslaat als een bom...
Je maakt me kapot, Karen... Mijn zelfrespect... Je kunt alles beter,
je verdient veel geld, je bent in alles zo handig en altijd zo rustig en... en ik ben
alleen maar een mislukt griezelschrijvertje met een writer's block...
(kijkt opnieuw naar de brief)
Misschien kun jij me helpen... Met dat dagboek van jou... Ja,
misschien...

Sam glimlacht, maar dan trekt er een pijnlijke grimas over zijn gezicht. Hij verfrommelt de brief krampachtig en kreunt.

SAM: Als die verdomde hoofdpijn nu maar...

Hij laat de brief op de grond vallen.
Fade out.

TWEEDE TAFEREEL

Licht fade in.
Karen zit in de fauteuil een duur modetijdschrift te lezen. Tania komt op.

TANIA: Joehoe!

KAREN: *(kijkt op)*
Tania!?

TANIA: Heb je de winkelbel niet...?

KAREN: *(springt op)*
Ssst!
(kust haar vluchtig)
Nee. Ik heb ze afgezet. Sam slaapt.

TANIA: O.

KAREN: En waaraan heb ik dit onverwacht bezoek te danken?

TANIA: Nou... Ik was toch in de stad... Ik zal maar even bij Karen aanlopen, dacht ik bij mezelf.

KAREN: Goed gedacht, Tania. Dat zou je vaker moeten doen.

TANIA: Ach ja, je weet hoe dat gaat... Ik mag dan wel lesgeven en veel vrije tijd hebben, maar...

KAREN: Koffie?

TANIA: Graag.

Karen gaat af. Tania kijkt rond, niet erg op haar gemak. Ten slotte gaat ze aan de tafel zitten. Karen keert terug met een dienblad, waarop kopjes, een koffiekkan, enzovoort. Ze gaat tegenover Tania zitten en schenkt uit.

TANIA: *(met gedempte stem)*
Eerlijk gezegd, is het een hele opluchting.

KAREN: Een opluchting?

TANIA: Dat hij slaapt.

KAREN: O... Je bedoelt Sàm?

TANIA: Ja, die bedoel ik.

KAREN: *(met een triest glimlachje)*

Ik begrijp je best, hoor... Sam is al lang geen aangenaam gezelschap meer... Hij jaagt alle mensen de deur uit met zijn... enfin... Komt het daarom dat ik jou ook niet meer zo vaak zie?

TANIA: Bah...

Tania drinkt van haar kopje om niet te moeten antwoorden. Karen observeert haar, drinkt dan zelf van haar kopje. Nu observeert Tania haar.

TANIA: Je hebt zwarte randen onder je ogen.

KAREN: Weinig geslapen, vannacht. Sam ligt altijd maar te woelen en dan doe je natuurlijk zélf ook geen oog dicht.

TANIA: Je zou eens...

(bijt op haar lip)

Je zou eens naar een huwelijksconsulent of zo moeten gaan.

KAREN: Ik red het wel alleen, Tania.

TANIA: Echt?

KAREN: Echt.

Karen steekt een sigaret op.

KAREN: En als wij al... professionele hulp nodig hebben... dan niet van een huwelijksconsulent, maar van een psychiater.

TANIA: Jij bij een psychiater!?

KAREN: Niet voor mij. Voor hém.

TANIA: Is het zo erg?

KAREN: Soms benijd ik jou, Tania... Een fijne man, een wolk van een baby, een leuke job... Jij hebt alles wat je je maar dromen kunt... Alles waar ook Sam en ik van droomden, voordat...

TANIA: Voordat wàt?

KAREN: Voordat "Mandragora" flopte.

TANIA: Die dikke pil?

KAREN: Hij had er meer dan een jaar aan gewerkt.

TANIA: Ik vond het onleesbaar.

KAREN: Toen is het begonnen... Voor hem was het meer dan zomaar een horror-romannetje... Hij had grote literaire ambities met dat boek... En hij verwachtte er zoveel van... Het was de enige mogelijkheid die hij nog zag om zich in mijn ogen wààr te maken.

TANIA: Mannen...

KAREN: Natuurlijk vergiste hij zich daarin. Maar toch ziet hij zich sindsdien op alle vlakken als een mislukkeling.

TANIA: Zit de zaak er ook voor niets tussen?

KAREN: Mmm... Het zal hem ook wel dwars gezeten hebben dat we de winkel gekregen hebben van papa... Hij heeft geen verstand van antiek en kan dus nergens mee helpen, terwijl ik... Ik ben opgegroeid temidden van die ouwe spullen...

TANIA: Maar ik dacht toch dat jullie overeengekomen waren...?

KAREN: ... dat hij zich geheel kon wijden aan zijn schrijverij en dat ik voor een inkomen zou zorgen, zo lang het daarmee niet zo best liep. Ja. Dat was de afspraak. Ik vind het nog altijd een goeie afspraak... De zaak loopt lekker... Maar hij... Sam had toen al de illusie dat hij het binnenkort écht zou maken, op grote schaal, worldwide... Dat hij de ene bestseller na de andere zou produceren... Hij spiegelde zich een beetje té veel aan Stephen King, geloof ik.

TANIA: En wanneer hij eenmaal beroemd was en geld met hopen verdiende, dån pas zou hij jouw gelijke worden... Hé?

KAREN: Maar het lukte niet.

TANIA: Hij blééf financieel afhankelijk van jou.

KAREN: En dat zit hem dwars...

TANIA: Maar al die vrouwen dan die financieel afhankelijk zijn van hun man?

KAREN: Oh! Die mannen van tegenwoordig, die "nieuwe", moderne mannen mogen dan al de mond vol hebben over andere taakverdelingen en zo, in wezen zijn het toch nog altijd dezelfde primaire mannetjesdieren, Tania... *Me Tarzan, you Jane*, weet je wel? En slagen ze níét, dan voelen ze zich gekrenkt. Dan voelen ze zich beklagenswaardige onbenullen. Zo zitten ze nu eenmaal in elkaar.

TANIA: Maar daarmee zijn je problemen nog niet van de baan.

KAREN: Nee, jammer genoeg niet. Zijn studies heeft hij laten floppen om zich geheel en al aan de Literatuur te kunnen wijden, maar met de Literatuur wil het maar niet lukken...

(staat op, keert zich af, fluisterend)

En kindjes maken kan hij ook al niet.

TANIA: *(geschrokken)*
Hé?

KAREN: Sorry, ik euh...

TANIA: *(staat op, gaat tot bij haar)*
Bedoel je dat hij niet...?

KAREN: *(vaag lachje)*

Neenee, dàt kan hij nog wel. Maar... Kijk, een paar jaar terug dachten we nog dat een kind alles zou oplossen... Ik stopte met de pil, maar ik raakte niet zwanger... Ik liet mij onderzoeken, want mannen denken natuurlijk dat het alleen maar aan de vrouw kan liggen als er zoiets gebeurt... Maar met mij was niets aan de hand... Toen liet hij zich onderzoeken en bleek dat er iets mis was met zijn zaadcellen... Enfin, het zijn er te weinig om vruchtbaar te zijn en hun kwaliteit is ook niet zo best...

TANIA: Waarom heb je me dat nooit eerder verteld, Karen?

KAREN: Och ja... Waarom...

TANIA: En opnieuw voelt hij zich...?

KAREN: ... te kort schieten, ja. Hij wijt het aan de stress. En de stress wijt hij dan weer aan mij, zodat het eigenlijk zo is dat ik de oorzaak ben van het feit dat hij geen kindjes kan maken...

TANIA: Dat klinkt nogal paranoïde, als je 't mij vraagt.

KAREN: En de jongste tijd klaagt hij ook altijd over hoofdpijn... Soms ben ik bang voor hem, Tania... Hij is veranderd... Soms kijkt hij me zo vreemd aan... Alsof hij me... hààt. Achter alles wat ik zeg of doe, ziet hij een beschuldiging aan zijn adres... Nu ja, af en toe wordt het mij ook een beetje te bar... Hij zit daar maar de hele dag te kniezen en zich te wentelen in zelfmedelijden... En dat wantrouwen van hem jaagt me de muren op... Als ik in een restaurant de rekening durf vragen, voelt hij zich al gekwetst...

TANIA: Hou je nog van hem?

KAREN: Ik weet het niet...

TANIA: *(neemt haar hand)*
Je moet me maar eens meer bellen, Karen...

KAREN: Ja... Ja, dat zal ik doen...

TANIA: Ik moet nu gaan, maar... Bellen hé?

KAREN: Ja.

TANIA: Afgesproken?

KAREN: Afgesproken.

Tania kust haar op de wang en gaat af. Licht fade out.

DERDE TAFEREEL

Sam zit aan tafel in een manuscript te bladeren. Op de tafel ligt ook een boek van Colin Wilson ("Het Occulte"). Karen komt op.

SAM: Karen?

KAREN: Ja?

SAM: Die vent heeft me een nieuwe brief gestuurd.

KAREN: O.

SAM: Had je niet gedacht, hé?

KAREN: Nee.

SAM: Best interessant, hoor.

KAREN: Dat zal wel.

SAM: Ben je niet geïnteresseerd?

KAREN: Toch...

SAM: Er zat een manuscript bij. Van die inquisiteur. Zijn dagboek, weet je nog?

Karen probeert over zijn schouder het manuscript te lezen, maar hij vouwt het snel dicht.

KAREN: Mag ik het niet lezen?

SAM: Het is niks voor gevoelige zieltjes.

KAREN: Ik kan er wel tegen.

SAM: *(draait zich om, venijnig)*

Natuurlijk kun je er tegen! Je hebt immers ook *mijn* boeken uitgelezen, nietwaar? Dan moet je ook *dit* wel kunnen verdragen! Is het dàt wat je wil zeggen, Karen? Is het dàt?

KAREN: Sam toch!

SAM: *(staat op)*

Hij bracht een heleboel heksen op de brandstapel, die zestiende eeuwse.

KAREN: Anders zou het geen inquisiteur geweest zijn.

SAM: Zelfs zijn eigen vrouw, naar het schijnt.

Karen kijkt hem ongelovig aan.

SAM: Hij volgde haar naar de Sabbat, zie je. Ze was een heks.

KAREN: Je gelooft daar toch niet écht in, hé Sam?

SAM: Hoe is je meisjesnaam ook weer, Karen?

KAREN: Hoezo? Dedonker natuurlijk! Dat weet je toch!?

SAM: De vrouw van mijn zestiende eeuwse heette Christina...

KAREN: En dan!? Wat heb ik daarmee te maken?

SAM: Christina De Donckere... Hij volgde haar naar de Sabbat... Ze vrijde met Satan in eigen persoon... En jij, Karen... Wat doe jij...?

Karen draait zich om en loopt huilend weg. Sam kijkt haar lang na en barst dan uit in een schaterlach. Daarna loopt hij naar de tafel en neemt het boek dat daar ligt, bladert erin, leest.

SAM: *(leest:)*

... gevallen waarin de ene huwelijkspartner aan de andere energie lijkt te onttrekken... Er sijpelt energie weg en de dominante partner neemt die min of meer bewust in zich op of zuigt die zelfs daadwerkelijk af...

(klapt het boek dicht, staart voor zich uit)

Heksen kunnen een man onvruchtbaar maken, Karen...

Heksen kunnen de energie uit een man opzuigen zoals een vampier het bloed uit zijn slachtoffer...

Ben ik dààrom zo vermoeid, lieve Karen?

Heksen kunnen een man zegenen met tegenslagen, heksen hebben het Boze Oog... Nietwaar lieve Karen?

(gooit het boek weg, gaat zitten, begint weer in het manuscript te bladeren:)

Geraard Vantcasteel, zestiende eeuws inquisiteur...

Langzaam maar zeker kwam je tot de ontdekking dat je vrouw een heks was...

Christina De Donckere... Karen Dedonker...
Ook jij voelde je altijd zo vermoeid...
Ook jij was onvruchtbaar...
Ook jij...

Karen komt op, aarzelend.

KAREN: Sam?

Sam slaat het manuscript gauw dicht, kijkt op, verdwaasd.

SAM: Karen?

KAREN: Kun je die... die kerel die je het manuscript gestuurd heeft... Kun je hem niet eens... op één of andere manier... hier uitnodigen?

SAM: Wie weet, Karen... Wie weet...

KAREN: Er moet toch een middel zijn om achter zijn naam te komen?

SAM: Ja... Jaja... Er moet zeker en vast een middel zijn...

KAREN: We kunnen hem samen opzoeken, Sam...

SAM: Samen... Ja, Karen... We kunnen hem samen opzoeken...

KAREN: *(staat achter hem, streelt over zijn hoofd)*
Ik zal je helpen...

SAM: *(weert haar af)*
Ik hoef je hulp niet!

KAREN: *(neemt zijn handen)*
Help jij mij dan!

SAM: Ik...? Jou...? Waarmee?

KAREN: Gelukkig zijn...

SAM: Ben je dan niet...?

KAREN: Je bent zo veranderd. Soms... herken ik de oude Sam niet meer...

SAM: Soms, Karen... Soms herken ik mezelf niet meer... Als ik het huis uitga en door Brugge loop en de straatjes worden smaller, worden vuiler, worden modderig... en de mensen... de mensen lijken van kleren te veranderen... Zomaar, terwijl ik erbij sta en zonder zich uit te kleden...

KAREN: Dat is niet echt, Sam... Je droomt die dingen maar...

SAM: Dan blijf ik stokstijf staan en dan kijk ik naar de huizen, naar de oude huizen... En naar de mensen die zo weggelopen lijken uit een schilderij van Breughel... of van Jeroen Bosch... Ik kijk naar ze en zij... de huizen en de mensen... zij kijken terug... Ze staren me aan, zonder iets te laten merken van hun gevoelens of gedachten... En ik ben geen vreemde daar, Karen... Ik ben geen vreemde daar...

Sam kust haar en begint schokkend te huilen. Zij omhelst hem, streelt hem sussend over zijn rug. Hij houdt op met huilen, legt zijn hoofd in haar hals. Zijn ene hand gaat naar zijn broekzak. Hij haalt er een priem uit. Hij laat haar los en heft langzaam zijn hoofd op, terwijl hij de priem naar haar hals brengt. Pas op het ogenblik dat hij wil toesteken, merkt Karen wat hij van plan is. Ze grijpt zijn polsen.

KAREN: Sam! Wat doe je!?

SAM: *(stoot haar van zich af)*

Wat denk je dat ik doe!?

(kijkt met krankzinnige ogen naar de priem, zijn hand trilt hevig)

Er zou bloed op deze priem moeten zitten, Karen! Er zou bloed op deze priem moeten zitten!

KAREN: Je wilde mij...?

SAM: Om je te redden, ik zweer het je! Maar er moest bloed op de priem zitten! En je hebt niet gebloed! Je hebt het zelfs niet eens gevoeld! Je hebt daar een ongevoelig plekje huid, Karen!

KAREN: Wat sta je allemaal te...?

Sam wijst trillend naar haar hals. Karen tast naar de plek. Ze heeft daar een bruine geboortevlek.

SAM: Het duivelsmerk, dat bedoel ik! Het vervloekte, het verdoemde duivelsmerk! Dààr, Karen! Dààr! Dàt bedoel ik, ja!

KAREN: *(deinst terug)*
Sam...

SAM: Heksen hebben een duivelsmerk op hun lichaam, Karen! Het vervloekte, het verdoemde duivelsmerk! Een verkleurd en ongevoelig plekje huid is het! Dat niet bloedt als men erin prikt! Dat niet bloedt, Karen!

KAREN: Sàm!

SAM: Inquisiteurs gebruikten die truuk om heksen van gewone mensen te onderscheiden! Geraard heeft het me verteld, Karen! En nu...

Karen slaat hem enkele malen met de vlakke hand in het gezicht.

KAREN: Keer terug, Sam! Word wakker! Je droomt!

Sam zakt op zijn knieën, verbergt zijn hoofd in zijn handen.

SAM: Ik wilde je onschuld bewijzen, Karen... Maar er valt helemaal geen onschuld te bewijzen... Je bént een heks...

KAREN: *(valt op haar knieën bij hem, schudt hem door elkaar)*
Ik ben Karen, Sam! Ik ben je vrouw! Word wakker!

Karen trekt zijn handen van voor zijn gezicht. Sam komt tot zichzelf.

SAM: *(zwak, onzeker)*
Karen...?

KAREN: *(neemt hem in haar armen)*
Ik ben het, Sam... Je vrouw... Ik ben geen heks...

SAM: Mijn vrouw...?

KAREN: Goddank! Je bent terug!

SAM: Ik word gek... Krankzinnig, Karen... Ik word langzaam maar zeker helemaal...

KAREN: Ssst... Stil nu maar... Ik ben bij jou, m'n jongen...

SAM: *(klampt zich aan haar vast)*
Laat me niet alleen...

KAREN: Heb ik je ooit alleen gelaten, Sam? Ik ben bij jou en ik blijf bij jou, Sam... Ik laat je niet in de steek... Maar je hebt hulp nodig, m'n jongen... Hulp van mensen die je kunnen helpen... Ik kan maar weinig meer voor je doen... Dat begrijp je toch?

Licht fade out.

VIERDE TAFEREEL

Licht fade in.

Karen telefoneert (draagbare telefoon). Op de tafel staat een kistje.

KAREN: Nee dokter, sindsdien heeft hij geen brieven meer ontvangen...

(pauze)

Ja natuurlijk, ik begrijp best dat u niks concreets voor hem kunt doen als hij zélf weigert op consultatie te komen... Maar hij heeft nu eenmaal niet veel op met euh... zieltjesknijpers, zegt hij.

(pauze; ze lacht even kort; pauze)

Is er dan echt niks anders dat u kunt doen dan hem wat pilletjes voorschrijven?

(pauze)

Een voorbijgaande persoonlijkheidscrisis...? Maar ik ben bang, dokter, dat wanneer die droomwereld van hem geconfronteerd wordt met de werkelijkheid, dat dan... nou ja, àlle stoppen doorslaan.

(pauze)

Goed. Dank u.

(pauze)

Ja dokter, ik laat het u wel weten wanneer zich... nieuwe feiten hebben voorgedaan.

Karen legt af en gaat zitten. Ze kijkt peinzend voor zich uit. Dan steekt ze nerveus een sigaret op. Ze grijpt opnieuw naar de telefoon en toetst een nummer in.

KAREN: Tania? Ik heb zonet met psychiater Gijsbrecht gesproken...

(pauze)

Niks aan de hand, zegt hij... Onschuldige waandenkbeelden, zegt hij...

(pauze)

Op gang gebracht door de brieven van die halve gare en dat krankzinnige manuscript, ja... Ze zouden zijn oude complexen opnieuw naar de oppervlakte gehaald hebben... Gelukkig verschilt het handschrift van die brieven en dat manuscript volledig van dat van Sam... Ze moeten dus wel degelijk van een buitenstaander afkomstig zijn... Anders zouden we wel eens met een gevaarlijke vorm van schizofrenie te maken kunnen hebben, zegt hij...

(pauze)

Nee hoor! Als Sam hiervan hoort, begaat hij een ongeluk! En als hij het huis uitgaat, bergt hij het manuscript altijd zorgvuldig op, achter slot en grendel!

(pauze)

Okee, dank je. De groeten daar, Tania. Tot ziens!

Fade in: muzikale soundtrack.

Karen legt de telefoon neer en begint te ijsberen. Ze kijkt naar het kistje op de tafel, loopt er naartoe, keert dan terug. Ze gaat zitten, drukt haar sigaret uit, kijkt naar het kistje. Ze staat op, gaat af, keert terug met een porto. Ze kijkt naar het kistje, loopt er naartoe, keert terug. Neemt het ten slotte vast, probeert het open te maken, maar het lukt niet. De schaduw van Sam verschijnt op de witte wanden, ze merkt die op en loopt snel af.

Sam komt op. Hij opent het kistje met een sleutel die hij om de hals draagt aan een ketting, neemt het manuscript eruit en gaat in de fauteuil zitten lezen. Hij kijkt op, gaat af, keert terug met een dun, vierkant pak, ingepakt in bruin papier, waarop in grote zwarte viltstiften letters "AANGETEKEND" staat geschreven. Hij kijkt ernaar.

Fade out: muzikale soundtrack.

SAM: Geen afzender...

Hij opent het pak. Er valt een briefje uit, dat hij niet opmerkt. In het pak zit een houtskoolportret van Karen. Hij kijkt lang naar de tekening, zonder dat het publiek ze ziet. Zet ze dan zo op de grond dat het publiek de tekening wel ziet, doet een paar passen terug en bekijkt ze. Dan merkt hij het briefje op, dat op de grond is gevallen. Hij neemt het op, scheurt het open, vouwt het open en leest - terwijl hij met een half oog naar de tekening blijft kijken.

SAM: *(leest:)*

Geachte Heer... Op de plaats waar ik het dagboek aantrof van de

zestiende eeuwse inquisiteur uit Brugge, Geraard Vantcasteel, trof ik ook bijgaand houtskoolportret aan. Op een manier die ik u hierbij nog niet kan verklappen, ben ik erachter gekomen dat dit portret met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid de echtgenote van de inquisiteur voorstelt, die hij uiteindelijk als zijnde een heks heeft ontmaskerd. Hopend u hiermee van dienst te zijn geweest, teken ik... Met de meeste hoogachting, uw vurige fan.

Sam houdt het briefje in de handen, starend naar het portret. Hij stopt het briefje weg, neemt het portret in zijn handen en kijkt er lange tijd aandachtig naar. Dan begint hij te grijnzen. Hij pakt de houtskooltekening opnieuw in en legt ze op de tafel. Grijnzend gaat hij in de fauteuil zitten, ontspannen wachtend. Zo zit hij daar een tijdje. De schaduw van Karen verschijnt en de grijns verdwijnt van zijn gezicht. Dan komt Karen op.

SAM: Waar heb je nu weer gezeten, Karen?

KAREN: Ik ben om een slof sigaretten geweest.

SAM: O. Nu goed...
(hij schraapt de keel)
Karen?

KAREN: Ja.

SAM: Ik heb je een cadeautje meegebracht.

KAREN: Een cadeautje? Voor mij?

SAM: (beetje verlegen knikkend)
Ik dacht zo bij mezelf: jij hebt één en ander goed te maken, Sam,
dacht ik zo bij mezelf... En dus...

Sam neemt het ingepakte houtskoolportret en geeft het aan Karen.

KAREN: Maar...

SAM: Maak open.

Karen maakt het pak open en kijkt naar het portret.

SAM: Wat vind je ervan?

Karen kijkt Sam sprakeloos aan.

KAREN: Maar... Maar dat ben ik!

SAM: Zeer juist, Karen! Dat ben jij!

Karen vliegt Sam om de hals, met portret en al.

KAREN: O Sam! Bedankt! Het is erg mooi! En zo gelijkend! O ik ben zo blij Sam!

SAM: Vind je 't écht leuk?

KAREN: Het is geweldig! En heb je dat speciaal voor mij laten maken?

SAM: Speciaal voor jou, Karen.

KAREN: Waar? Door wie?

SAM: Dàt blijft mijn geheimpje!

Ze kussen elkaar.

Licht fade out.

VIJFDE TAFEREEL

Licht fade in.

Karen zit in de fauteuil een modetijdschrift te lezen. Sam zit aan tafel een eigenhandig gekaft, groot en dik boek te lezen.

KAREN: *(kijkt op van haar tijdschrift, naar Sam - na een pauze:)*
Wat lees je daar, Sam?

SAM: Summis Desiderantes Affectibus.

KAREN: Summis... wàt?

SAM: Summis Desiderantes Affectibus. Dat is Latijn.

KAREN: Ja, dat hoor ik ook wel. Sinds wanneer ken jij Latijn?

SAM: Het is een vertaling.

KAREN: En wat betekent het dan?

SAM: Het is de vertaling van een pauselijke bul. Dat is zoiets als een encycliek.

KAREN: O... En waarover gaat het?

SAM: Wat dacht je? Over heksen natuurlijk!

Karen gooit haar tijdschrift weg en springt op.

SAM: Maar dat is nog niet het belangrijkste standaardwerk.

KAREN: Nee?

SAM: Nee. Het belangrijkste standaardwerk over heksen is de "Malleus Maleficarum". Ook Latijn. "De Heksenhamer", betekent dat in het Nederlands.

KAREN: De Heksenhamer...

SAM: Daar kun je heel wat bruikbare informatie in vinden, Karen...

KAREN: Hou ermee op, Sam! Hou er onmiddellijk mee op!

SAM: *(staat op)*
Weet je welke dag het vandaag is?

KAREN: Eénendertig oktober. En dan?

SAM: Allerheiligenavond...

KAREN: Nou en? Ik wist niet dat je zo katholiek was!

SAM: Op die avond volgde Geraard Vantcasteel zijn duivelse echtgenote... Uit de Heksenhamer had hij namelijk opgestoken dat in de nacht van 31 oktober de Kleine Sabbat wordt gevierd...

KAREN: *(geïrriteerd)*
Kleine Sabbat, Kleine Sabbat...

Ze beginnen een cirkelgang, waarin Sam Karen voor zich uit drijft.

SAM: Ik heb een zwarte kat gezien, Karen... Een zwarte kat die miauwend om dit huis sloop...

KAREN: Ik zie wel meer zwarte katten, weet je... En ik loop ook onder ladders door, zelfs op een vrijdag de dertiende... En voor zover ik weet is mij daardoor nog niks ergs overkomen!

SAM: Een oud dametje dat steeds naar de winkel kwam om te kijken, maar dat nooit iets kocht... Gisteren lag ze bloedend op straat... Onder een bus gelopen... Je hebt haar vervloekt, Karen! Je hebt haar bekeken met jouw Boze Oog en...

KAREN: Hou op of ik ga weg! Nu meteen!

SAM: Mijn zaad is door jou onvruchtbaar gemaakt... Je hebt mijn energie gestolen en allerlei tegenslagen op mijn weg gelegd... Want jij bent nu eenmaal wie en wat je bent, Karen... Je hebt jezelf herkend in het portret van je naamgenote, in het portret van Christina De Donckere! Jij bént Christina De Donckere!

KAREN: Ik ga weg, Sam!

SAM: En ik ben Geraard Vantcasteel... De inquisiteur... Aangenaam!

Karen loopt af.

SAM: *(roept haar achterna)*

Waar ga je heen, Karen!?! De avond is al gevallen! Eénendertig oktober! Allerheiligenavond!

(hij begint waanzinnig te lachen)

Alsof ik niet weet dat je deze ruzie zelf hebt gezocht, om een reden te hebben om er vandoor te gaan...

Fade in: muzikale soundtrack.

Sam houdt abrupt op met lachen en keert zich bruusk om. Hij schrikt hevig, hoewel er niemand in de kamer is. Wanneer hij dit nogmaals doet, wordt het duidelijk dat hij schrikt van zijn schaduw op de witte wanden. Sam staat nu oog in oog met zijn schaduw, heft een hand op, observeert hoe zijn schaduw de hand opheft, enzovoort. Dit schimmenspel gaat zo een tijdje door.

Tijdens de hierna volgende dialoog, praat Sam met zijn schaduw. De tekst van

de schaduw wordt door Sam zelf gezegd, met een vervormde stem, het gezicht afgekeerd van het publiek.

Fade out: muzikale soundtrack. Lichtverandering.

SAM: Hoe komt u in mijn huis?

SCHADUW: Herkent u me dan niet?

SAM: Uw gezicht... Ik kan uw gezicht niet zien... Wie bent u?

SCHADUW: Ik ben jouw vurige fan, Sam.

SAM: U bent de geheimzinnige briefschrijver die mij waarschuwde?

SCHADUW: Die ben ik.

SAM: Die mij het dagboek van Geraard Vantcasteel bezorgde?

SCHADUW: Die ben ik.

SAM: Waarom bent u gekomen?

SCHADUW: Omdat de tijd gekomen is, Sam.

SAM: Waarom dringt u zomaar mijn huis binnen? Zonder mijn toestemming te vragen?

SCHADUW: Ik ben gekomen om je te leiden, Sam.

SAM: Leiden...? Waarheen...?

SCHADUW: Zij is snel. Ik weet hoe snel zij is.
Zij is reeds... daarginds. Nu.
Zonder mijn hulp zou je haar nooit vinden, Sam.
Zonder mijn hulp zou je haar nooit zien zoals ze werkelijk
is.

Je zou nooit wéten.

SAM: Ik hou van haar.

SCHADUW: Ook ik heb liefgehad, lang geleden...
Ook ik werd gedwongen lief te hebben, lang geleden...

Door haar, Sam. Door h  r!
Zij is een heks. Altijd geweest...

SAM: Maar dan...?

SCHADUW: ... dan ben ik Geraard Vantcasteel, inderdaad.
Ik ben de grote inquisiteur   n ik ben uw vurige fan, Sam.
Wij zijn   n en dezelfde persoon.

SAM: Geraard Vantcasteel stierf eeuwen geleden!

SCHADUW: Het lichaam sterft, maar de geest niet.
Mijn geest is in jou, zoals jij in mij bent.
Zoals Christina's geest in Karens lichaam is.
Zo, Sam.
Het lichaam is van geen belang. Het is de geest die is.
Ik ben jou en jouw vurige fan en ik ben Geraard, Sam.
Wij zijn allen   n.
Zoals zij Christina en Karen is, Sam.
Zo zijn zij beiden   n.
En zij leven van ons, Sam.
En hoe m  er zij leven, hoe minder wij leven, Sam.
Hoe sterker zij worden, hoe zwakker wij worden, Sam.

SAM: Ik... Ik begrijp het niet...

SCHADUW: Er komt een dag dat je alles zult begrijpen.
Tot die dag zal ik bij jou zijn, Sam.
Om je bij te staan.
Met raad en daad.

Sam zakt op zijn knieën, met de rug naar het publiek. Het licht dooft uit en de schaduw verdwijnt. In tegenlicht wordt door Karen (actrice) en een acteur aan de andere kant van de witte wanden een schimmenspel gespeeld. Het publiek ziet dus alleen hun schaduwen. Alle schimmenspelers dragen nauwsluitende maillots, zodat het lijkt of ze naakt zijn.

Fade in: muzikale soundtrack. De twee schimmen verschijnen.

SCHADUW: Ik zal je leiden, Sam.
Ik zal je de ogen openen.
Zie je?

SAM: Ik zie.

SCHADUW: Wat zie je?

Schimmenspel: de actrice vormt een galg, waaraan de acteur hangt. Maar het kan ook een vreemde soort omhelzing zijn.

SAM: Ik zie een galg...

SCHADUW: Waar?

SAM: In het midden van een veld...

SCHADUW: Want hangt er aan die galg?

SAM: Een lijk...

SCHADUW: Wat gebeurt er met dat lijk?

SAM: Het bengelt in de wind... Kraaien en raven pikken het de ogen uit en scheuren het aan stukken...

SCHADUW: Zie je ook menselijke gestalten?

Schimmenspel: een derde schimactrice maakt de twee vorige schimmen los en doet ze neerzitten op de grond, de man in het midden. De twee vrouwenschimmen vervormen de mannenschim en spelen wat in de dialoog wordt beschreven.

SAM: Twaalf. Ze zitten in een kring.

SCHADUW: Wie zit in het midden van de kring?

SAM: Een man.

SCHADUW: Een mooie man?

SAM: Een misvormde man.

SCHADUW: Beschrijf mij de misvormde man.

SAM: Hij heeft scheve schouders. Klompvoeten.

SCHADUW: Een kippeborst?

SAM: Een staart.

SCHADUW: Vergis je niet!

SAM: Zijn monsterachtig groot geslacht?

SCHADUW: Vertel mij meer over de man.

SAM: Dunne haartjes op zijn schedel... Droog... Ziekelijk droog...

SCHADUW: Zijn oren. Kijk naar zijn oren.

SAM: Puntvormig!

SCHADUW: Wie ziet er aan zijn rechterhand?

SAM: Karen.

SCHADUW: Wie?

SAM: Christina...

SCHADUW: Wie?

SAM: Karen die Christina is!

SCHADUW: Wat doet ze?

SAM: Ze staart in het zwakke licht van een waskaars.

SCHADUW: Welke kleren draagt ze?

SAM: Ze draagt geen kleren. Haar lichaam glimt van het vet.

SCHADUW: Het helpt hen zich in de lucht te verplaatsen. De heksen zijn gekomen uit alle windstreken, Sam... En ze zijn neergestreken in de bosjes, in de bomen of gewoon op het veld... Is het niet zo?

SAM: Het is zo.

SCHADUW: En ze hebben zwarte koeken meegebracht, en zwarte waskaarsen en zwarte hoenders... En ze hebben nog van het bloed druipende lijkjes van pasgeboren baby's meegebracht, Sam... Is het niet zo?

SAM: Het is zo.

SCHADUW: En wat doen ze nu?

Schimmenspel: de vrouwelijke schimmen kussen het achterwerk van de mannelijke schim.

SAM: Ze kussen... de misvormde man.

SCHADUW: Satan. Het is Satan. De Osculum Infama. De Onkuise Kus.

SAM: En zij...

SCHADUW: Wie?

SAM: Karen...

SCHADUW: Wie?

SAM: Karen die Christina is vrijt met hem!

SCHADUW: Kom dichterbij.

Sam kruipt op zijn knieën dichterbij de schimmen.

SCHADUW: Wees niet bang. Ze kunnen je niet zien. Ik heb je onzichtbaar gemaakt. Kom nog wat dichterbij...

Sam kruipt nog wat dichterbij, tot vlak bij de witte wanden.

SCHADUW: Wat zie je nu?

SAM: Tafels?

SCHADUW: Spijzen? Dranken?

SAM: Op de tafels, ja!

SCHADUW: Raak ze aan!

Sam strekt zijn hand uit naar de vrijende schimmen, trekt dan zijn hand geschrokken terug en begint te kokhalzen.

SAM: Het is koud! En vies! En glibberig!

SCHADUW: En het stinkt naar bedorven eieren. Is het niet zo?

SAM: Het is zo...

SCHADUW: Maar het lijkt de heksen niet te deren. Is het niet zo?

SAM: Het is zo...

Lichtverandering: weer licht op de scène, licht achter de witte wanden uit. Het schimmenspel verdwijnt. Sam is weer alleen met zijn schaduw, spastisch bewegend, handen over zijn ogen en oren.

SCHADUW: En ze dansen...

SAM: Wilde kringdansen rond de galg met de gehangene... en rond de oude misvormde man...

SCHADUW: Rond Satan. Tegen de wijzers van de klok. Dat doen ze altijd.

SAM: Weerzinwekkende uitspattingen... Mannen, vrouwen, kinderen, dieren... Spinnen, ezels, padden, zwarte katten! Zomaar uit het niets opgedoemd!

SCHADUW: De Sabbat, mijn vriend...

SAM: Schuim op de mond... Ze kruipen waanzinnig rond... Blatend als een schaap, loeiend als een koe... Ze rukken zich de haren uit het hoofd of trekken met hun nagels bloedige sporen door hun huid!

*Soundtrack: een haan kraait drie maal. Soundtrack uit.
Sam komt tot rust.*

SAM: De haan heeft drie maal gekraaid... Het feest is ten einde... Ik moet naar huis... Naar huis... Naar huis...

Licht fade out.

ZESDE TAFEREEL

Licht fade in.

Sam zit aan tafel te schrijven. Het kistje met het manuscript en de brieven liggen verspreid voor hem. Karen komt op. Ze wil wat zeggen, maar aarzelt, blijft staan. Sam is verdiept in zijn schrijfwerk. Karen nadert hem langs achter, op de toppen van haar tenen. Ze kijkt over zijn schouder en deinst dan geschrokken terug.

KAREN: Sam!

Sam schrikt, kijkt om.

KAREN: Je... Je schrijft die brieven zélf!... Je schrijft die gekke brieven zélf!

Sam kijkt haar grijnzend aan, ze deinst nog verder terug.

KAREN: En dan verstuur je ze... Naar jezelf...

Sam neemt demonstratief het manuscript.

SAM: Interessant dagboek, van die zestiende eeuwse... Wil je de passage horen die ik net las?

KAREN: *(handen over haar oren)*
Ik wil niks meer horen!

SAM: *(leest)*

... en toen drong het tot mij door dat ik niet langer mocht aarzelen, en ik arresteerde haar en liet haar in een kerker werpen...

KAREN: Je hebt dat manuscript van die inquisiteur ook zelf geschreven!

Sam legt het manuscript neer, kijkt haar grijnzend aan, staat dan op.

SAM: Geraard Vantcasteel is in mij, zoals zijn vrouw Christina in jou is,

Karen... De strijd tussen Goed en Kwaad duurt immer voort...

Karen staat met haar rug tegen de witte wanden. Sam begint haar traag, voetje voor voetje, te naderen.

SAM: Ik heb je bezig gezien, Karen... of moet ik zeggen: Christina?

O! Ik heb je bezig gezien! Heks die je bent! Op de Sabbat! In de Zwarte Mis! Hoér!

Hij staat pal voor haar. Wanhopig zoekt zij naar een uitweg.

SAM: En nu dringt het tot me door dat ik niet langer mag aarzelen, dus zal ik je arresteren en in een kerker werpen...

KAREN: (gillend)
Néé!!!

Sam legt zijn handen om haar nek. Een worsteling. Hij dwingt haar op haar knieën, zijn handen om haar hals.

SAM: Je moet gestraft worden, Karen... Maar wees gerust, je straf zal tegelijk je redding zijn... Je redding van de eeuwige verdoemenis... God is barmhartig, Karen... Als je bekent en berouw toont, zal het vuur je ziel van alle zonden reinigen... Vertrouw op mij, Karen... Geraard en ik hebben het beste met je voor... Het aller-allerbste... Want de aardse pijn duurt maar even, Karen... Maar de pijnen van de hel... De pijnen van de hel... zijn voor eeuwig...

Licht fade out.

Einde van het eerste bedrijf.

TWEEDE BEDRIJF

Licht fade in. De commissaris en Linda - in doktersjas - zetten een bureau op de lege scène, en brengen daarna ieder een stoel mee. De commissaris gaat zitten achter het bureau, Linda gaat af.

EERSTE TAFEREEL

COMM.: *(tot het publiek, alsof hij een lezing houdt)*
Ah... Hoe makkelijk is het niet, spoorloos te verdwijnen in Brugge!
Dat weet ik nù... Had ik dat toén maar geweten...
Hoeveel jonge meisjes zijn al niet reddeloos verloren gelopen in deze sferen van voze romantiek, als in een verhaal van Georges Rodenbach!
Ik had moeten weten dat in Bruges-la-Morte de klokken slechts het *stof* van klanken om zich heen strooien... dat de beiaard hier niet het *nieuwe* uur slaat, maar de *dood* van het uur...
Ik had de heksenflora moeten zien, die nog steeds welig tiert tussen de straatstenen... Ik had de geur van zwavel en pek moeten ruiken, die nog steeds zwaar tussen deze muren hangt... Ik had moeten luisteren naar de nachtegalen van het Minnewater, ingetogen zingend over een wereld die voor de meesten onder ons altijd onbereikbaar zal blijven, hoe nabij hij soms ook lijkt...

Linda - in witte doktersjas - verschijnt, observeert hem, noteert.

COMM.: Maar ik zag niéts.
Ik rook niéts.
Ik luisterde naar niéts.
Naar niemand...

Licht fade out.

TWEEDE TAFEREEL

Licht fade in.
Tania stormt naar binnen.

TANIA: Commissaris Verdonck?

COMM.: Ja?

TANIA: Ik heb een aangifte te doen! Van vermissing... Of vermisting... Enfin... er wordt iemand vermist!

COMM.: Ga zitten.

TANIA: *(gaat zitten)*
Dank u.

COMM.: Ik luister.

TANIA: Het gaat niet over mij...

COMM.: Dat zie ik ook wel.

TANIA: *(verlegen glimlachje)*
Ik ben een beetje in de war, vrees ik.

COMM.: Doet u maar rustig aan, mevrouw... Of is het juffrouw?
(als Tania niet reageert)
Zal ik een kopje koffie voor u halen?

TANIA: Ja... Ja dank u...

De commissaris gaat af. Tania wiebelt nerveus heen en weer op haar stoel. De commissaris keert terug met een beker koffie.

COMM.: Zie, dat kalmeert de zenuwen... Alhoewel het de gezondheid schaadt.

(geeft Tania het kopje en gaat zitten)
Vertelt u me eerst maar even wie u bent.

TANIA: Tania Devriend. Maar ik ben hier niet voor mezelf, zoals ik al zei.

COMM.: Precies. Voor wie bent u hier dan wel?

TANIA: Voor mijn zus. Karen Dedonker. Mevrouw Stokers.

COMM.: *(noteert)*
Stokers... Met twee o's?

Tania knikt.

COMM.: De Donker, twee woorden? En met ck?

TANIA: Eén woord. En alleen met k.

COMM.: (*noteert*)
Eén woord. K.

TANIA: Er is iets mis met haar man, meneer de commissaris!

COMM.: Naam?

TANIA: Sam. Sam Stokers.

COMM.: (*noteert*)
Sam. Juist.

TANIA: O ik weet niet waar ik moet beginnen!

COMM.: Probeer het begin eens, mevrouw Devriend!

TANIA: Het begin, ja... Het begin... Sam Stokers... haar man... is schrijver.

COMM.: Schrijver?

TANIA: Van horror-romans.

COMM.: Juist, ja. Het genre van de spoken en de weerwolven?

TANIA: En van de vampiers en de heksen...

COMM.: De psychopaten met cirkelzagen...

TANIA: Nee, dat niet... Hij schrijft alleen over... bovennatuurlijke zaken.
Niet over psychopaten.

COMM.: Geen *psycho* dus? Heb de film gezien. Vond er niks aan.

TANIA: Ik hou ook niet erg veel van... van het genre, commissaris. En ik geloof ook helemaal niet in spoken of heksen of zo... Maar als je zo'n verhaaltje leest, ga je er soms, heel eventjes, toch wel een beetje in geloven, nietwaar?

COMM.: Als de wind om het huis huilt en bij volle maan, jaja...

TANIA: Misschien dat ik er daarom niet zo van hou... Omdat het me, heel eventjes, doet geloven in dingen waarin een gezond mens niet *wil* geloven...

COMM.: Daar zegt u wat...

TANIA: Maar dat zou allemaal nog niet zo erg zijn als Sam Stokers, de griezelschrijver dus, ook niet... niet goed bij zijn hoofd zou zijn...

COMM.: Is dat een eigen diagnose, mevrouw Devriend?

TANIA: Nee. En hij wilde niet geholpen worden door mensen die er verstand van hadden... Dàt ook nog!

COMM.: (*binnensmonds*)
Zieltjesknijpers... Eerlijk gezegd, zie ik die ook liever gaan dan komen...

TANIA: Zijn vrouw Karen, mijn zuster dus, had professionele hulp gezocht... Men vertelde haar dat Sam leed aan een ongevaarlijke variante van een paranoïde-schizoïde syndroom, of iets dergelijks.

COMM.: Ja. Dat is zo klaar als een klontje.

TANIA: Maar er was méér aan de hand met Sam.

COMM.: *Nog* meer?

TANIA: Met hun huwelijk ging het bergaf...

COMM.: Dat komt in de beste huwelijken voor, mevrouwtje!

TANIA: En nu is ze plotseling verdwenen...

COMM.: Vermist, dus?

TANIA: Gisteren ging ik naar de winkel. Ze heeft een antiekzaak aan het Minnewater, moet u weten... Ze was er niet, hoewel de winkel open was... Sam hield 'm open... Dat deed hij anders nooit. Ik vroeg hem waar Karen was en hij... hij lachte me uit. Hij zei dat ze weggegaan was, dat ze hem in de steek had

gelaten en toen ik zei dat ik dat niet kon geloven, lachte hij me vierkant uit!

COMM.: En is het dan niet mogelijk dat zij...?

TANIA: Karen zou haar zieke man nooit zomaar in de steek laten! Zij is niet dat type vrouw, meneer de commissaris! En ziek is hij, dat mag u rustig van mij aannemen! Dat lachje van hem... gezond is dat allerminst. Ik zei 'm nog dat ik naar de politie zou stappen, maar hij... hij lachte alleen maar. "Wat heb je met haar gedaan?" vroeg ik 'm. En toen keek hij me zo vreemd aan en fluisterde hij: "Vrouwen verlaten hun mannen bij de vleet tegenwoordig, meisje... Wie zal je geloven?"

Tania's stem stukt. De commissaris noteert.

COMM.: Ga verder...

TANIA: Als ze van plan was hem te verlaten, zou ze mij vast en zeker van haar plannen op de hoogte gebracht hebben. Maar nu... nu is ze als van de aardbodem verdwenen. Ze heeft geen adres achtergelaten, niets... *Mij* zou ze toch gezegd hebben waar ze naartoe ging?

De commissaris begint te ijsberen.

COMM.: Volgens u... moet haar man dus iets te maken hebben met haar verdwijning?

TANIA: Ik vertrouw hem niet. Hij heeft ze niet meer alle vijf op een rijtje. Nooit gehad, trouwens. Ik kwam u dan ook vragen of u geen huiszoeking zou kunnen doen...

COMM.: Daarvoor heb ik een huiszoekingsbevel nodig, mevrouw. En daarvoor zijn dan weer sterke vermoedens vereist. Zeg maar: halve bewijzen. Een huiszoeking doen is niet zo eenvoudig als u denkt.

TANIA: Ik ben bang dat hij haar daar... gevangen houdt.

COMM.: Gevangen houdt?

TANIA: Ja... Zoiets... Ik heb zo het gevoel dat ze nog in huis is... Ik meende het op te maken uit de manier waarop hij reageerde... Hij liet mij trouwens geen stap in hun leefruimte zetten... Geen stàp!

COMM.: Maar of hij haar daarom ook in huis gevangen houdt... dat is toch wel een grote stap, mevrouwtje! Geef toe!

TANIA: U kunt dus niets voor me doen?

COMM.: Ik kan haar man... Sam Stokers nietwaar... ik kan hem heel informeel op mijn bureau ontbieden en ondervragen, ja dat kan ik... Heel informeel allemaal...

TANIA: Wel... Doet u dat dan. Het zou tenminste toch al iets zijn.

De commissaris helpt haar bemoedigend uit haar stoel en brengt haar naar de opening in de witte wanden.

COMM.: Slaapt u er ondertussen nog maar eens rustig een nachtje over, mevrouwtje... Misschien bekijkt u de zaken morgen op een heel andere manier... Ik hou u in ieder geval op de hoogte... Is dat in orde? Het komt heus allemaal wel goed, hoor... U zult wel zien...

Licht fade out.

DERDE TAFEREEL:

Licht fade in.

De commissaris zit weer achter zijn bureau. Sam komt binnen.

SAM: U wilde mij spreken?

COMM.: Hangt ervan af wie u bent.

SAM: Stokers. Sam. En maak het kort, asjeblief. Ik ben een druk bezet man. Waarvoor had u me nodig?

COMM.: Het gaat over uw vrouw.

SAM: Mijn vrouw? Wat is er met mijn vrouw?

COMM.: Men is bang dat er misschien iets met haar gebeurd kan zijn.

SAM: Ik geloof niet dat ik begrijp wat u bedoelt.

COMM.: Uw vrouw is verdwenen.

SAM: Correctie: ze heeft mij verlaten. Ik heb haar niet tegengehouden.

COMM.: Waar kunnen wij haar vinden?

SAM: Dat moet u mij niet vragen.

COMM.: Wie dan wel?

SAM: Ik weet niet waar ze uithangt en ik wil het niet weten ook.

COMM.: Merkwaardig...

SAM: Het is haar zuster, hé?

COMM.: Pardon?

SAM: Het is haar zuster die u op mijn dak gestuurd heeft, hé? Tania hé? De feeks!

COMM.: Dat kan ik jammer genoeg niet bevestigen.

SAM: Noch ontkennen, zeker? Nou, mij om het even, hoor... Karen en ik, wij zagen het - eufemistisch uitgedrukt - samen niet meer zitten... Dat wil ik heus niet voor u verbergen, commissaris... Zij vond het de beste oplossing haar valiezen te pakken en met de noorderzon te verdwijnen... Ik kan het haar niet kwalijk nemen. Vroeg of laat duikt ze wel weer ergens op.

COMM.: U houdt haar echt niet thuis?

SAM: *(onbegrijpend)*

Ik haar thuis houden? Hoe?

COMM.: In de kelder of zo. Onder een laag beton.

SAM: Is dat een beschuldiging, commissaris?

COMM.: Welnee! Het is gewoon wat sommige mensen...

SAM: *(onderbreekt woedend)*

Sommige mensen, sommige mensen! Sommige mensen kunnen voor mij de pot op, hoort u mij? De pot op! Jaloerse praatjes, dat zijn het! Eén en al nijd en afgunst, dat is het! Artiësten staan nu eenmaal altijd bloot aan achterdocht, commissaris! Zo zitten de mensen in elkaar! Iemand die iets doet of kan wat een ander niet doet of kan, die bekijken ze met een scheef oog!

COMM.: Er bestaat een eenvoudig middelje dat u boven iedere verdenking zou kunnen plaatsen.

SAM: O ja?

COMM.: Ja.

SAM: Ik snap het al. Een huiszoeking.

COMM.: Bijvoorbeeld.

SAM: Tsja... Waarom niet?

COMM.: U bent het dus met me eens?

SAM: *(lacht)*

Hoho, niet zo snel, makker! U krijgt geen officiële toelating, neem ik aan, om op basis van wat roddels tot een huiszoeking over te gaan en dus probeert u van mij een officieuze toelating te krijgen...

COMM.: Zo zit dat. En... Wat zegt u daarvan?

SAM: *(na een aarzeling)*

Gaat u gerust uw gang, commissaris. Met of zonder toelating. Ik zal u geen strobreed in de weg leggen. *Mijn* geweten is namelijk gerust.

COMM.: *(staat op en laat hem uit, glimlachend)*

Dan wens ik u nog een goede dag, meneer Stokers.

Licht fade out.

VIERDE TAFEREEL:

Licht fade in.

De commissaris zit achter zijn bureau en richt zich tot het publiek.

COMM.: Ik ben niét tot een huiszoeking overgegaan. Ik was gerustgesteld door zijn reactie. En het leek me een vrij normale man, in tegenstelling tot het zusje, dat toch lichtjes over haar toeren was... Nee Verdonck ouwe jongen, dacht ik, jij gaat je niet voor aap laten zetten.

Maar ik had beter moeten weten.

Ik heb een plattegrond van het middeleeuwse Brugge gezien, die weinig of niets verschilt van een stadsplan uit deze eeuw, die ademloos naar zijn einde snelt.

Ik had beter moeten weten.

Nog steeds bezit de stad de labyrintische vorm van een horlogeveer. Nog steeds is de stad een onoverzichtelijke spiraal, die zich niet stoort aan de wetten van tijd en ruimte, en waardoor de argeloze toerist die niet voorzien is van kaart of kompas voortdurend op zijn of haar vertrekpunt terugkeert. Misleid wordt hij of zij, door de architecten en de urbanisten die deze stad verloren hebben gelegd in hun zwartmagische kringen en slingeringen...

Ik had beter moeten weten.

Linda komt op - gewoon gekleed. Ze schraapt de keel. De commissaris schrikt en staat op.

COMM.: Ja? Wat kan ik voor u doen?

LINDA: Men heeft mij verteld dat u zich bezig houdt met de verdwijning van mevrouw Stokers...

COMM.: Nounou, de *verdwijning van mevrouw Stokers*, dat is wel erg véél gezegd, hoor... Het klinkt bijna als de titel van een roman!

LINDA: Mijn naam is Linda Mariën en ik heb iets vreemds meegemaakt in de antiekzaak van mevrouw Stokers, meneer...?

COMM.: Verdonck.

LINDA: ... meneer Verdonck. Ik kom daar wel vaker, ziet u... En toen dacht ik: toch maar beter het zekere voor het onzekere nemen.

COMM.: En u besloot mij te vereren met een bezoekje?

LINDA: Ik kwam hierheen, juist.

COMM.: Gaat u dan vooral even zitten.

Ze gaan zitten.

LINDA: Mevrouw Stokers is vermist, hé?

COMM.: Min of meer, ja.

LINDA: Na wat ik heb meegemaakt, verwondert mij dat eigenlijk niet meer.

COMM.: Wat hebt u dat meegemaakt, mevrouw Mariën?

LINDA: Juffrouw. En het zit zo. Stef, dat is mijn vrijer, en ik wilden ons zo'n Louis Quatorze stoel kopen voor in ons huis, straks, als we trouwen... We houden allebei erg veel van antiek. Ik zei: "Laten we eens een kijkje gaan nemen bij mevrouw Stokers." Wijlen mijn vader kwam daar veel en ik kom daar nu ook vaak. Wij zijn daar om zo te zeggen vaste klanten, ziet u. Stef en ik dus daarheen en nu... tsja... toen begon het, nietwaar.

COMM.: Toen begon wàt?

LINDA: Eerst was het daar zo vreemd stil. Bijna als in een kerk. Griezelig stil. Heel anders dan toen mevrouw Stokers de winkel open hield. Een vrouw voelt zoiets aan...

COMM.: Jaja, de vrouwelijke intuïtie...

LINDA: Mevrouw Stokers bleek dus niet aanwezig te zijn... Maar dat kwamen we pas later te weten... We stonden daar namelijk al een tijdje om ons heen te kijken, terwijl er niemand verscheen - ik dacht al: ze is zeker even het hoekje om -, toen die verschrikkelijke gil weerklonk.

COMM.: Een gil?

LINDA: Een gil, ja. Een gehuil dat door merg en door been drong en dat mij het bloed in mijn aderen deed stollen... Het leek vanuit de kelder te komen, maar tegelijk was het alsof het uit de muren zélf kwam, en uit al die ouwe antieke meubels die om ons heen stonden... Het was zo akelig...

(rikt)

COMM.: Ga verder, asjeblief...

LINDA: Ik krijg er nog kippevel van, ziet u?

COMM.: En was het de gil van... van een vrouw?

LINDA: Moeilijk uit te maken... Het klonk ook zo weinig... zo weinig ménselijk... Misschien wel, ja... Misschien wel...

Nu goed, ik wilde het al op een lopen zetten, want ik kan daar allemaal niet tegen - op TV kijk ik nooit naar griezelfilms, ik draai altijd de knop om als het te erg wordt -, maar Stef hield me tegen... En toen verscheen die man...

COMM.: Sam Stokers?

LINDA: Hààr man, ja. Tenminste, ik veronderstel toch dat het haar echtgenoot was, ik had hem tot op dat moment nog nooit gezien... Hij zag er nogal bleekjes uit, en hij had zo van die... van die verwilderde ogen... Bloeddoorlopen... Alsof hij een paar nachten had doorgezakt... "Wat wilt u?" snauwde hij ons toe, maar we konden geen woord over die Louis Quatorze meer over onze lippen krijgen, vanwege die gil, ziet u, Stef en ik... Ik hoorde hem nog altijd, hier, van binnen... Ik zal hem wel altijd blijven horen, denk ik... En we zeiden dus niets, en die vent bekeek ons zo, van top tot teen, met van die ogen waar een vrouw altijd ongemakkelijk van wordt, en hij vroeg: "Tong verloren?" En Stef stamelde iets van: "Wat was dàt?" En hij antwoordde: "Ik heb niets gehoord."

COMM.: *(noteert)*

"Wat was dat?" - "Ik heb niets gehoord."

Hij wist dus dat jullie het over een geluid hadden.

LINDA: "Die gil..." zei Stef. En toen... toen grijsde die vent naar mij... Naar ons enfin, maar ik had het gevoel dat hij vooral naar mij grijsde... En hij zei: "O... dat? Dat was mijn vrouw. Ze heeft ze niet alle vijf op een rijtje. Nu stelt ze zich weer voor dat ze een heks is die op de pijnbank wordt gelegd. En de dokters zijn dan natuurlijk haar beulen."

COMM.: En toen?

LINDA: Ik geloofde er geen snars van. Ik kende mevrouw Stokers, snapt u? Ze was niet het type dat zomaar van de ene dag op de andere helemaal

kierewiet wordt. We zeiden dus maar dat we naar een Louis Quatorze kwamen kijken, maar dat ie te duur was voor ons budget, en hij was helemaal niet te duur maar integendeel heel leuk, en toen zeiden we goeiedag en liepen we naar buiten. "Die vent loog," zei ik nog tegen Stef. "Hij is het die een slag van de molen heeft gekregen, dat zag ik aan zijn gezicht!" Maar Stef zei dat we ons maar beter met onze eigen zaken konden bemoeien. Toch ben ik daarna meteen naar u gekomen, meneer euh...?

COMM.: Verdonck.

LINDA: ... Verdonck. Ik weet dat ik gelijk heb. Mannen zijn niet zo gevoelig voor dat soort dingen. Ik wéét dat die Stokers...

COMM.: Daar hebt u goed aan gedaan, mevrouwtje.
(helpt haar uit haar stoel)

LINDA: Juffrouw. Er zal toch niks... niks érgs aan de hand zijn met mevrouw Stokers, hé?

COMM.: *(met een diepe zucht)*
Laten we hopen van niet... Laten we hopen van niet...

*Hij laat Linda uit.
Licht fade out.*

VIJFDE TAFEREEL

*Licht fade in.
De commissaris loopt rond met een draagbare telefoon.*

COMM.: *(telefoneert)*
Verdonck hier... Ja, Bert?...
(pauze)
Wég!?!... Verdomme!
(pauze)
Geen enkel spoor? Okee... Laat een mannetje achter in de winkel, je weet maar nooit of hij nog terugkeert... En jou heb ik hier nodig. Begrepen?

Hij legt de telefoon neer, ijsbeert rond, neemt de telefoon op en toetst een nummer in.

COMM.: *(telefoneert)*

Met commissaris Verdonck, mevrouw... Ik vrees dat we redenen hebben om aan te nemen dat Sam Stokers uw zuster inderdaad opgesloten heeft gehouden in haar winkel... We hebben daar zopas een inval gedaan, maar zowel Stokers als uw zuster zijn verdwenen... De vraag is: waar kunnen ze nu zijn?

(pauze)

Juist... We hebben nu meer dan ooit uw medewerking nodig, mevrouw... We moeten te weten zien te komen waar hij zich bevindt. Daarom wilde ik u vragen daar even heel diep over na te denken. U weet meer dan wij... Een buitenverblijf, een plekje waar hij wel eens heen trekt om alleen te zijn, vrienden, kennissen... Maak ons een lijst op, zo snel mogelijk... Alles wat u maar door het hoofd schiet!

(pauze)

Goed, dank u.

Hij legt de telefoon neer.

Licht fade out.

Einde van het tweede bedrijf.

DERDE BEDRIJF

EERSTE TAFEREEL

Licht fade in.

Linda - in doktersjas - zet op de lege scène een stoel neer. Ze blijft er even naar staan kijken.

LINDA: Hij is er nog steeds niet overheen. Zal hij er ooit overheen komen? Dat hij de ogen heeft gesloten voor de ondeugden en het verderf, die sluimeren achter de gothische gevels van het fabuleuze operadecor dat Brugge is, Brugge bij nacht, Brugge die Stille...

Dat hij niet heeft geluisterd naar de wijze woorden van Karel Van de Woestijne: "Hoe in deze stad van de katholieke God ook, en met dezelfde zonden van vraatzuchtige gulzigheid achter schijnheilige gevels en onkuisheid in stijfstemmige kledij, de Satan huist die in de vijftiende eeuw de festijnen bereidde en de ontucht leidde aan 't Hof van Bourgondië."

Hij is er nog steeds niet overheen. Het is een wonde die niet meer geneest.

Dat hij geen geloof heeft geschonken aan de geruchten over jonge meisjes die reddeloos verloren liepen, voorbij dat geheimzinnig poortje van een mediterende achtergevel. Dichtbij de vermoede spiegel van het Minnewater, waar gecharmeerde toeristen verrukte kreetjes slaken in alle talen van de beschaafde wereld.

Dat hij de kleine venstertjes niet heeft willen zien.

Dat hij niet heeft willen zien hoe die kleine venstertjes op lege oogkassen lijken en dat de dichtgemetselde in- en uitgangen niets anders zijn dan gesloten ogen.

Dat hij de ogen heeft gesloten voor de nauwe steegjes die ooit naar onderaardse losplaatsen leidden, voor de hoge smalle huizen die naar elkaar lijken over te hellen en slechts een fijne streep zonlicht doorlaten.

Kamperfoelie, wilde wingerd en klimop overwoekeren hun paviljoenen en hun erkers.

En hij heeft het niet gezien.

En die klap is hij nog steeds niet te boven gekomen.

Licht fade out.

TWEEDE TAFEREEL

Licht fade in. Op de stoel zit Karen, aan handen en voeten gebonden, in vuile en

gescheurde kleren.

KAREN: *(roept)*
Ik heb honger!

Op de witte wanden verschijnt de schaduw van Sam.

KAREN: *(tot zichzelf)*
Honger en dorst...
(rukt aan haar boeien, roept)
Waar ben je, Sam?

SAM: *(off)*
Hier!

KAREN: *(probeert zich om te draaien om hem te zien)*
Waar?

Sam lacht waanzinnig.

KAREN: Waarom laat je je niet zien?

SAM: *(off)*
Je bent zo naïef, Karen.

KAREN: Laat je zien, Sam. Waar ben je? Het spelletje heeft nu lang genoeg geduurd!

SAM: *(off)*
Hoe lang heeft het geduurd eer jij je aan mij hebt laten zien zoals je bént, Karen? Hoe lang?

KAREN: Je kunt nog altijd terug... Nu kun je nog altijd terug...

SAM: *(off)*
En straks...?

KAREN: Ik kan alles nog vergeten, Sam... Alles nog vergeven... Gewoon een spelletje dat uit de hand is gelopen... Ik heb nooit geweten dat jij... dat jij zo was, Sam... Dat je hiéld van dit soort spelletjes... Ik heb het nooit geweten.

SAM: *(off)*

Je bent vulgair, Karen.

KAREN: *(ongelovig)*

Ik ben vulgair? En wat is dit dan?

(rukt aan haar boeien)

Ik ben je vrouw, verdomme! Ik ben je slààf niet, Sam!

SAM: *(off)*

Het is geen spelletje. Ik ben de Markies de Sade niet.

KAREN: Je hebt ze verdrongen, Sam... Je geheime wensen, je fantasmen... Verdringen is nooit goed... Je had er met mij moeten over praten... We hadden samen naar oplossingen kunnen zoeken... Afspraken maken... Het is nog niet te laat, Sam... We kunnen nog altijd...

SAM: *(verschijnt achter haar)*

Dit is géén pervers spelletje!

KAREN: Ik had het moeten weten... Ik heb het gelezen in je verhalen, maar ik heb het nooit willen zien... Niet op deze manier... Dat je zo was... Dat je deze vreemde gevoelens verdrong... Dat je ze sublimerde in die verhalen van je... Alleen in die verhalen kon je je ongeremd uitleven... Alleen dààr... Ik heb het nooit willen zien... Maar ik weet nu waar wij aan toe zijn, Sam... Het is nog niet te laat... Ik zal...

SAM: Zwijg, slet!

KAREN: Kom hier en kijk me aan!

SAM: Je bent mijn Meesteres niet meer, Karen. Ik ben jouw Meester, nu. De rollen zijn omgedraaid...

KAREN: *(huilend)*

Zie je wel, zie je wel, zie je wel...

(schreeuwend)

Kom hier en kijk me aan!

SAM: Je hoeft helemaal niks te vergeten, je hoeft mij helemaal niks te vergeven, want *ik*, ik ben gezond!

KAREN: Je hebt mij pijn gedaan, Sam...

SAM: Omdat het moest. Jij bent het die vergeven moet worden, Karen. *Jij* bent het die ziek is en die genezen moet worden! En alleen op deze manier kan ik jou genezen.

KAREN: Je geniet ervan... Alleen op deze manier geniet je er écht van...

SAM: Ik doe alleen maar mijn plicht. De plicht van de Meester.

KAREN: Dat ben je niet, Sam. En dat zul je nooit zijn. Er zit een andere man in jou, een man die altijd jouw Meester zal blijven als je je niet laat helpen. Die andere man heeft jou overmeesterd, Sam. Vroeger was je niet *zo*, dat weet ik zeker. Vroeger niet... Je kon geen vlieg kwaad doen... Vroeger genoot je niet van de pijn van een ander, Sam... Vroeger niet... Je was zo lief en kwetsbaar... Je was zo onschuldig...

SAM: Zwijg, heks!

KAREN: Ik ben geen heks. Heksen bestaan niet. Behalve in je geest, misschien... Je weet toch dat het symbolen zijn, Sam? Symbolen van het kwaad dat schuilt in ieder van ons? Alleen maar symbolen, Sam... Geen levende wezens... Evenmin als die Vantcasteel van jou...

SAM: Zwijg, heks! Of wil jij nu beweren dat je een hersenschim bent? Dat ik je niet met mijn eigen ogen aan de Sabbat heb zien deelnemen? Durf je dat nog te beweren, hé?

(slaat haar met de vlakke hand in het gezicht)

Durf je dat nog te beweren?

(slaat opnieuw)

KAREN: Ja! Ja, sla mij maar! Zoals toen in de kelder! Sla mij maar, Sam, als dat je opwindt!

SAM: Je vraagt erom! Ik zal al het kwaad uit jou slaan als het moet, Karen!

KAREN: En ik zal schreeuwen.

SAM: En ik zal doof zijn voor jouw geschreeuw! En nu kan er niemand je nog horen, Karen! Hoor je? Niemand meer! We zijn alleen, nu! Jij bent alleen, nu! Alleen met jouw Meester!

KAREN: Ben je dan al vergeten dat je zelfs geen druppeltje bloed kon zien, Sam?

SAM: Dat is voorbij. Ik was zwak, toen... Dat geef ik toe... Maar het is voorbij... Sinds ik jou met die... die duivel heb gezien... is dat voltooid verleden tijd geworden...

KAREN: Je bent gék!

SAM: *(tilt haar gezicht bij haar kin naar hem op)*

Dat zou je graag hebben, hé? Dat ik gek was? Dan kon jij weer mijn Meesteres zijn, hé? O ja, ik heb je wel door, meisje! Ik heb je wel door!

KAREN: Het is belachelijk.

Hij grijpt naar zijn hoofd, wankelt, zoekt steun tegen de wanden, wrijft krampachtig met zijn beide handen over zijn vertrokken gezicht.

KAREN: *(zacht en overredend)*

Zie je wel... Het is de hoofdpijn... Je bent niet meer verantwoordelijk voor je daden, Sam... Je bent de oude niet meer... Het komt door de hoofdpijn... Maak me nu los, zodat ik je kan helpen... Ik zal m'n handen op je hoofd leggen en de pijn zal overgaan, Sam... Dat heeft toch altijd geholpen? Kom, maak me nu los en ik zal mijn handen op je hoofd leggen en...

Sam zakt langzaam neer op de vloer, hijgend, de handen voor de ogen.

SAM: Geraard is mijn vriend... Mijn enige vriend... Ik heb nooit echte vrienden gehad... Hij is de eerste... De enige... Hij respecteert mij... Hij gelooft in mij... Ik ben zijn gelijke... Wij begrijpen elkaar... Hij liegt mij niets voor... Samen met hem kan ik alles aan... Alles...

KAREN: Waar is Geraard nu dan? Nu je hem nodig hebt? Waar is hij dan, Sam? Waar is hij nu? Toon hem mij! Waar is hij!?

Sam schudt het hoofd, spreidt de handen, steekt ze naar haar toe.

SAM: Hij is niet... zo! Niet op die manier!

KAREN: Hij is geen vlees en bloed, bedoel je?

SAM: *(het hoofd gebogen, kreunend, smekend)*

Heb medelijden met mij, Karen... Ik wil dat je van me houdt... Dat je mede lijdt... met mij...

Hij wil opstaan om naar haar toe te komen, maar een onzichtbare kracht werpt hem weer tegen de muur. Hij kruipt weg van de muur, kijkt naar zijn schaduw, is bang voor zijn schaduw.

SAM: Nee Geraard, nee! Laat me gaan! Ze moet van mij houden! Ze moet weten dat ik van haar hou! Geraard o Geraard, wat doe je me ààn!?

Sam begint een schaduwgevecht. Het is alsof hij klappen krijgt van zijn schaduw. Hij tracht zich te verschuilen achter Karen, op handen en voeten, maar onzichtbare voeten schoppen zijn armen onder zijn lichaam vandaan, zodat hij valt. Zijn ogen rollen woest in hun kassen, zijn gezicht vertrekt krampachtig.

KAREN: Maak me los, Sam! Maak me los! Nù!

Sam begint als een dolle hond te kronkelen over de vloer.

KAREN: Hij is je vijand! Voel je? Hij is je vriend niet! Hij is je vijand! Ik ben je vriendin, Sam! Samen kunnen we hem aan! Maak me los en ik zal je helpen! Maak me los, Sam!

Plotseling blijft Sam stil liggen. Hij is ineens weer kalm en rustig. Hij grijnst naar haar.

SAM: *(bars, bevelend - andere stem)*

Luister vooral niet naar Christina, Sam! Denk eraan dat ze een heks is! Laat je niet verlokken door het dodelijke gezang van de sirene! Ze betovert jou! Ze doet je pijn!

(hij begint weer stuiptrekkingen te vertonen, dan fluistert hij hees met zijn normale stem:)

Ik kan het niet... Je zou mij in het verderf storten... Zoals het zo vaak is gebeurd... Adam en Eva... Helena van Troje... Lilith... Maar ik zal je redden van het vagevuur, Karen... Joù zal ik redden... Omdat ik van je hou... zal ik joù redden...

Hij richt zich op, weer helemaal rustig.

SAM: Beken dus.

KAREN: Begin niet opnieuw, Sam, of ik ga schreeuwen zoals toen, in de kelder.

SAM: Je moet bekennen. Het is nodig, Christina.

KAREN: Ik ben Christina niet. Ik ben Karen. En ik zou niet weten wat ik moet bekennen.

SAM: Je misdaden tegen de mensheid.

KAREN: Ik weet niet waarover je het hebt.

Sam gaat af en keert terug met een driepikkel. Die plaatst hij voor Karen. Hij is nu geheel en al rustig, zelfverzekerd en autoritair. Hij gaat zitten, ijzig. Hij handelt mechanisch en gevoelloos en dreunt zijn replieken af.

SAM: Als je bekent, wordt het allemaal stukken makkelijker. Voor mij, maar ook en vooral voor jou. Antwoord dus asjeblief op de dertien vragen uit de Heksenhamer.

KAREN: De Heksenhamer?

SAM: De Malleus Maleficarum!

KAREN: Je denkt toch niet dat...?

SAM: Ik zal je met behulp van de Heksenhamer redden van het hellevuur. Dertien vragen, dertien antwoorden. Het is heel eenvoudig, bekennen.

KAREN: Ik doe niet mee, Sam. Ik val nog liever dood dan aan dit krankzinnige spelletje mee te doen!

SAM: Dat zeggen ze allemaal. In het begin.
Maar ze draaien wel bij, weet je...

KAREN: Hoezo?

SAM: Er zijn verschillende manieren om een heks aan de praat te krijgen. Zo

bijvoorbeeld...

Hij haalt uit om haar te slaan en zij krimpt al in elkaar, maar op het laatste ogenblik trekt hij zijn hand terug.

SAM: Toen heb je geschreeuwd. Maar dat is allemaal niks vergeleken bij een échte tortuur, Christina. En jammer genoeg is het nu eenmaal zo dat alleen de pijnbank je kan redden van de eeuwige verdoemenis. Alleen op de pijnbank spreken heksen namelijk de waarheid. Alleen dan zijn ze bereid te bekennen. En je móét bekennen, als je niet eeuwig wil branden in de hel. Dus vraag ik je nu, heel vriendelijk, zonder enige dwang, te antwoorden op de dertien vragen van de Heksenhamer. Welke eed heb je aan de verdoemde geesten gedaan, Karina?

Karen wendt de blik af.

SAM: Kijk me aan.

Als ze niet reageert, dwingt hij haar hem aan te kijken.

SAM: Ik ben jouw Meester, Karen. Je bent aan mij overgeleverd. Je bent in mijn macht. Als ik zeg: "Kijk me aan!", dan kijk je me aan. Zo simpel is dat.

Karen sluit de ogen.

KAREN: En dan doe ik m'n ogen dicht.

SAM: Je verplicht me over te gaan tot de tortuur, Christen. Zo werkt de Heilige Inquisitie. Dat weet je toch? Kom nou, werk even mee... Er valt altijd wel iets te bekennen. Soms weet je niet meteen wat, accoord. Maar dan is er toch de inquisiteur, die je kan helpen om je alles weer te herinneren? Welke eed je gedaan hebt aan de verdoemde geesten, bijvoorbeeld.

KAREN: Ik zou het niet weten, Sam... Ik heb jouw geschifte boekjes nooit helemaal kunnen uitlezen...

SAM: Welke eed? Asjeblief...?

KAREN: Laat me met rust.

SAM: *(staat op)*

Goed. Ik zal je met rust laten. Ik zal naar buiten gaan. Daar heb ik

een vat klaargezet. Het is tot de rand gevuld met water. Er ligt een trechter bij dat vat. Ik zal het vat en de trechter hier, voor jouw voeten zetten, in ons weekendhuisje. Ik zal het water uit hetvat door de trechter in jouw mond gieten. Tot je buik tot barstens toe gezwollen is. En dan zal ik met een lat op je buik slaan, Karina. Tenzij ik gebruik wens te maken van gloeiende kolen. Er staat hier wel nog ergens een barbecue-stel. Tegen de voetzolen, onder de oksels. Dat doet pijn. Dus voor de laatste keer: welke eed heb je aan de verdoemde geesten gedaan?

Karen kijkt hem lange tijd zwijgend aan.

KAREN: Ik heb Satan trouw gezworen.

SAM: Goed zo. Ik wist wel dat je verstandig was. Waarom heb je Satan trouw gezworen, Christina?

KAREN: *(eerst aarzelend, dan sneller)*
Het is... wàs... een soort inwijding... Om deel te nemen aan de vieringen... De Zwarte Mis, de Sabbat...

SAM: Daar hebben we het straks nog over. Maar goed, ik stel je medewerking op prijs, Karen. Met welke plechtigheden gaat een dergelijke inwijding gepaard?

Karen kijkt hem uitdrukingsloos aan.

KAREN: Met welke plechtigheden?

SAM: Ik luister. Moet ik de vraag herhalen?

KAREN: Nee.

SAM: De vraag is duidelijk?

KAREN: Ja...

SAM: Wel, geef me dan antwoord. Je deed het nu net zo goed, Christina. Verknaal het nu niet.

KAREN: Met welke plechtigheden... Ik weet het niet. Ik weet het écht niet.

SAM: Onzin. Wat heb je beloofd?
(*begint om haar heen te cirkelen*)

KAREN: Aan wie?

SAM: Dat weet je best. Welke belofte werd je in ruil gedaan?

KAREN: Welke belofte?

SAM: Geef antwoord! Hoopte je op die manier geld, goed en eer te ontvangen?

KAREN: Geld...? Goed...? Eer...?

SAM: De winkel... De dure spullen die je kocht... De parfums van Chanel, de mantelpakjes van Dior... Geld, goed, eer!

KAREN: Ik weet het niet, ik weet het niet, ik weet het niet meer.

SAM: Antwoord! Geef antwoord! Ja! Zeg ja! Ja! Ja!

KAREN: Ik weet niks meer te verzinnen!

SAM: Dat is geen antwoord!

KAREN: Ja! Ja! Ja!

SAM: Je bekent? Is dit een bekentenis, Karen?

KAREN: Ik geef alles toe, Sam... Maar laat me niets meer verzinnen... Ik kàn niks meer verzinnen...

SAM: Nee dus. Geen bekentenis. Hoe kom je op de Sabbat, Karen?

KAREN: Op een bezemsteel...

SAM: Spot er niet mee! Hoe kom je op de Sabbat en hoe wordt er gedanst? Ga je te voet of word je gebracht?

KAREN: Ik weet het niet...

SAM: Waaruit, waar en hoe wordt de toverzalf bereid?

KAREN: Toverzalf?

SAM: Waarmee je naar de Sabbat komt! Waaruit, waar en hoe? Met welke middelen breng je mannen, vee en veldvruchten schade toe? Met welke middelen, Karen? Waaruit, waar en hoe?

KAREN: Zeg het me... Asjeblief, zeg het me en hou er dan mee op!

SAM: Vlieg je tijdens je verplaatsingen door de lucht of niet? Hoe kom je weer thuis? Zie je daar vrienden? Boze geesten? Bekenden?
(*tilt haar gezicht naar hem op*)

KAREN: Vertel het mij, Sam...

SAM: Aan welke offers en plechtigheden nam je deel op het altaar van de Duivel?

KAREN: Vertel het mij...

SAM: En wat deed je daar verder nog? Hoeveel personen waren er in je gezelschap?

KAREN: Zeg het mij...

SAM: Wanneer moet je daar komen en hoelang moet je er verblijven? Gebeurde dat alles in de bossen, op de bergen of in leegstaande huizen?

KAREN: Zeg het mij...

Licht fade out.

De laatste scènes missen in deze zichtzending